

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिमआव. २०७६/०७७ को नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभाग, बालाजुको सूचना सम्बन्धी विवरणः

क० निकायको स्वरूप र प्रकृति: औद्योगिक उत्पादन र उत्पादकत्वमा गुणात्मक एवं परिमाणात्मक सुधार ल्याउन र नेपालभरी मेट्रिक पद्धतिमा आधारित नाप र तौलको स्टाण्डर्ड काय गरी प्रचलनमा ल्याउन गठन भएको संस्था । गुणस्तर क्रियाकलाप र नापतौल कार्यहरूलाई अझ बढी प्रभावकारी तथा व्यापक बनाउन यस विभाग सन् १९६४ देखि अन्तराष्ट्रिय नापतौल संस्था OIML (Organization for International Legal Metrology), र सन् १९९१ देखि ISO (International Organization for Standardization)को पत्राचार सदस्य (Corresponding Member) रहेकोमा सन् २०१४ मा पूर्ण सदस्यता प्राप्त गरेको, सन् १९८१ देखि APMP (Asia Pacific Metrology Program)को संस्थापक सदस्य, सन् २००१ देखि IEC (International Electro-technical Commission) को सम्बन्धन प्राप्त सदस्य(Affiliate member) भएको हो ।

ख) निकायको काम, कर्तव्य र अधिकारः नेपाल गुणस्तर (प्रमाण-चिन्ह) ऐन, २०३७, स्टाण्डर्ड नाप र तौल ऐन, २०२५, स्टाण्डर्ड नाप र तौल (मोहरबन्द प्याकेज) नियमावली, २०७६ बमोजिम सर्वसाधरण जनताको हितको लागि कुनै वस्तुको गुणस्तर निर्धारण गर्ने तथा त्यस्ता वस्तुहरूमा गुणस्तर प्रमाण चिन्ह प्रयोग गर्ने व्यवस्था गर्ने र नेपाल भरि मेट्रिक पद्धतिमा आधारित नाप र तौलको स्टाण्डर्ड कायम गरी प्रचलनमा ल्याउने । सो अन्तर्गत देहाय अनुसारका कार्यहरु रहेका छन्,

- प्रलेख मस्यौदा तर्जुमा गर्ने,
- गुणस्तर प्रमाण चिन्ह प्रदान गर्ने,
- गुणस्तर र नापतौल सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने,
- नापतौलको राष्ट्रिय स्टाण्डर्ड बनाई लागू गर्ने,
- गुणस्तर चिन्ह प्राप्त वस्तहरु उत्पादन गर्ने उद्योगहरूको आकस्मिक निरीक्षण तथा बजार अनुगमन गर्ने,

साथै सम्बन्धित ऐन, नियमले तोके बमोजिम अन्य कार्यहरु गर्ने ।

ग) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरणः कुल दरबन्दी ८९

घ) निकायबाट प्रदान गरिने सेवा:

संसद
नियमावली

- नेपाल गुणस्तर निधारण, वस्तु प्रमाणीकरण, प्रणाली प्रमाणीकरण, प्रयोगशाला प्रमाणीकरण, खेप प्रमाणीकरण, परिक्षण तथा विश्लेषण सेवा, क्यालिब्रेशन सेवा, प्राविधिक सेवा तथा तालिम, पुस्तकालय सेवा, कानूनी नापतौलको कार्यान्वयन, अन्तराष्ट्रीय व्यापारमा हुन आउने प्राविधिक अवरोध हटाउन आवश्यक सेवा/सहजीकरण

ड) सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार पदाधिकारी: नागरिक बडापत्रमा उल्लेखित

च) सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि: नागरिक बडापत्रमा उल्लेखित

छ) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी: विभागको कार्यविधिमा उल्लेखित

ज) निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी: महानिर्देशक, उप-महानिर्देशक

झ) सम्पादन गरेको कामको संक्षिप्त विवरण: आ.व. ०७६/७७

- नेपाल गुणस्तर संख्या ४८ (९९५ हालसम्म)
- NS चिन्ह प्रदान ५२ वटा वस्तु
- १०१ उद्योगहरूको निरीक्षण तथा ५६३ वस्तुहरूको बजार नमुना संकलन,
- ५६ वटा उद्योगहरूलाई विभिन्न कारबाही
- ३८९ वस्तुहरूको नमुना परीक्षण
- एक्रिडिटेशन ऐन,स्टाण्डर्ड नाप र तौल ऐन २०२५ संसदमा पेश।
- स्टाण्डर्ड नाप र तौल (मोहर बन्द प्याकेज) नियम, २०७६ स्वीकृत।
- Calibration प्रयोगशाला विस्तार।
- विरांज कार्यालयको भवन निर्माण अन्तिम चरणमा रहेको।
- Certification (Product and System), Laboratories (Testing and Calibration) को Accreditation लाई निरन्तरता।
- वैज्ञानिक नापतौल प्रयोगशालाका उपकरणहरूको Traceability maintainगरेको।
- SMTQ सम्बन्धि करीब १३ वटा तालिम गोष्ठी सम्पन्न भएको।
- Virtual/ Online Training and Meeting ३२ सम्पन्न।
- बालुवा गिट्रीको जाँच कार्य प्रारम्भ।
- Metrological Need Assessment प्रारम्भ।
- विज्ञहरूको सूची (Roaster) तयार।
- Customer Feedback लिन शुरू।
- वैज्ञानिक नापतौल शाखामा Calendar अनुसार first cum first service शुरू।
- अभियोग पत्र दायर ४१ वटा।

• अनिवार्य गुणस्तर थप

१) नेपाल गुणस्तर २४४; २०७४ PVC Insulated cable for fixed wiring will copper conductor.

२) नेपाल गुणस्तर ५४२; २०७४ Rubber hose for liquefied petroleum gas (LPG).

३) नेपाल गुणस्तर १४१; २०७५ Galvanized Steel sheets (Plain and corrugated).

४. नेपाल गुणस्तर ५७२: २०७६ Ordinary Portland Cement, Specification for 43 grade & 53 grade

ज) सूचना अधिकारी र विभागीय प्रमुखको नाम र पद:

विभागीय प्रमुख: महानिर्देशक श्री विश्ववानु पुडासैनी

फोन नं. ०१४३५६८९०, email: bbp@nbsm.gov.np

सूचना अधिकारी: निर्देशक (रा.प.द्वी.प्रा.) श्री संजिव कुमार ठाकुर

फोन नं. ०१ ४३५०८९८, ९८४९४२५५७६, Email: tbt@nbsm@gmail.com

ट० ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची:

नेपाल गुणस्तर (प्रमाण चिन्ह) ऐन, २०३७

नेपाल गुणस्तर (प्रमाण चिन्ह) नियमावली, २०४०

स्ट्याण्डर्ड नाप र तौल ऐन, २०२५

स्ट्याण्डर्ड नाप र तौल नियमावली, २०२७

स्ट्याण्डर्ड नाप र तौल (मोहरबन्द प्याकेज) नियमावली, २०७६

पेट्रोलियम पदार्थ वितरण पम्प जाँच तथा अनुगमन कार्यविधि, २०७२

ठ) आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धि अध्याबधिक विवरण: आ.व. ०७६/७७ मा
कुल राजध ८,६९,८९,०००/- पूँजिगत खर्च १,८७,९७,०००/- चालु खर्च
९९,६९,७४,०००/- (९९ वटा मातहत कार्यालयहरूको समेत)

- ड) वेबसाइट: www.nbsm.gov.np, email: info@nbsm.gov.np
ढ) यस विभागले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धि विवरण:

वैदेशिक सहायता, प्राविधिक सहयोग: EU TSPD, PTB
United Nations Environment Program (UNNEP)

ण) वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधी

- उद्योग/संस्थाहरुको गुण अडिट प्रतिवेदन- ५ वर्ष
- उद्योगको वैयक्तिक व्यवसायिक विवरण- ३० वर्ष
- कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरण- ३० वर्ष
- नमुना कोड डिकोड विवरण बढीमा- १ वर्ष
- आकस्मिक निरीक्षण योजना- १ वर्ष
- परिक्षण एवंमापांकन (Testing & Calibration)प्रतिवेदन- ५ वर्ष
- गोप्य राख्न भन्ने व्यहोरा सहित विभिन्न सरकारी निकायबाट प्राप्त हुने विषयवस्तुसंग सम्बन्धित सूचना - लेखि आए बमोजिम

(उपरोक्त बमोजिमकोसूचना वर्गीकरणका लागि यस विभागकोप.सं.०७४।७५
च.नं.५९ मिति २०७४।०४।०९ को पत्रबाट उद्योग मन्त्रालय पठाइएको)

SJvelw.
निदेशक